

د افغانستان دموکراتیک جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمی جریده

۲- اساسنامه تصدی تجارتی نباتات.

ACKU

مصوبه شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان

شهر کابل

۱۳۶۳/۶/۲۷

پیرامون منظوری اساسنامه های یک تعداد تصدیها

شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان تصویب مینماید:

۱- اساسنامه تصدی های استخراج و انتقال گاز ((افغان گاز)) صادرات سبزیجات، و میوه جات افغان، سپین زر، قند بغلان، تخم های اصلاح شده بذری، کود و برق مزار شریف، دستگاه ساختمانی هلمند، تعاونی و تجارتی دوستی و اساسنامه تصدی تجارتی نباتات منظور است در جریده رسمی نشر گردد.

۲- تصدی استخراج و انتقال گاز ((افغان گاز)) از تاریخ اول حمل ۱۳۶۴ بحیث تصدی انتفاعی دولتی به کار فعالیت آغاز نماید.

سلطانعلی کشتمند

رئیس شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان

اساسنامه تصدی تجارتي نباتات

فصل اول

احكام عمومي

ماده اول:

این اساسنامه به اساس حکم ماده (۸) قانون تصدیهای دولت وضع گردیده است.

تصدی تجارتي نباتات در این اساسنامه بنام تصدی یاد میشود.

ماده دوم:

تصدی با داشتن شخصیت حقوقی بحیث تصدی انتفاعی در چوکات وزارت (تجارت) تشکیل و بر اساس قانون تصدی های دولت و این اساسنامه فعالیت میکند.

ماده سوم:

مرکز تصدی در شهر کابل بوده و نمایندگیهای آن عندالضرورت در نقاط مختلف کشور تشکیل شده میتواند.

ماده چهارم:

اهداف تصدی عبارتند از:

- ۱- تهیه، ذخیره و صدور نباتات طبی، صنعتی و زراعتی خام یا پراسس شده.
- ۲- جلب سرمایه گذاری داخلی و خارجی برای تقویه و انکشاف و توريد ماشین آلات غرض پراسس.
- ۳- تنظیم صدور نباتات طبی صنعتی، زراعتی و امثال آن با درنظرداشت پاک کاری، سورت پیکنگ و حفظ فیصدی مواد موثر آن به منظور رسیدن به نورم های بین المللی.
- ۴- تاسیس پروژه های تولیدی و بهره برداری برخی از نباتات طبی و صنعتی بمقصد تهیه مواد خام برای دستگاه عصاره کشی.
- ۵- تهیه مواد نباتی مایحتاج موسسات صنعتی داخلی کشور در صورت امکان.
- ۶- توريد اموال مورد نیاز بموافق شورای تصدی و منظوری وزیر تجارت.
- ۷- توسعه تجارت، بهتر ساختن کیفیت انواع محصولات و بکار انداختن تکنالوژی پیشرفته و عصری بمنظور پائین آوردن قیمت تمام شد خدمات.
- ۸- همکاری تولیدی لازم با سایر تصدی های دولتی و موسسات.

ماده پنجم:

تصدی تجارتي نباتات در فعاليت های خود بر اساس قانون تصديهای دولت و ساير قوانين جمهوری دموکراتیک افغانستان و این اساسنامه عمل نموده و در فعاليت خویش تطبيق آنرا به عهده دارد.

ماده ششم:

تصدی در مقابل تعهدات خود به ارتباط انعقاد موافقتنامه ها، قرارداد ها به تضمین سرمایه اعطاء شده و ساير دارائی ها مسوول میباشد.

فصل دوم

سرمایه و امور مالی

ماده هفتم:

سرمایه تصدی متعلق بدولت بوده و از سرمایه اعطاء شده مطابق به احتیاجات اقتصاد ملی، بالا بردن سطح تولید، مفديت و مؤثريت تولید در جهت انکشاف و تامین منافع کارکنان تصدی استفاده مینماید.

ماده هشتم:

سرمایه ثابت تصدی مبلغ (۲۰) ملیون افغانی و سرمایه دورانی آن (۳۲) ملیون افغانی میباشد.

حجم سرمایه دورانی به اساس رشد اقتصادی شاخصهای پلان مالی سالهای مابعد قابل تغییر میباشد.

ماده نهم:

تصدی سرمایه خود را از مدرک بودجه انکشافی، قروض بانکی و منابع داخلی مطابق به پلان منظور شده تمویل میکند.

ماده دهم:

سرمایه ثابت از درک مبالغ استهلاکات وضع شده دارائی اساسی، بودجه انکشافی فند توسعه و تولیدی، قرضه های طویل المدت بانکی جهت امور ساختمانی، منابع مالی اخذ کمک های بلاعوض و ساير منابع که نظر به قوانين و مقررات مد نظر گرفته شده است تزئید و همچین در صورت انتقال دارائی اساسی بشکل کمک های بلاعوض و یا فروش جايداد های اساسی بنا بر فیصله مقامات ذیصلاح تقلیل می یابد.

ماده یازدهم:

سرمایه دورانی به ارتباط نتایج فعالیت مالی تصدی و از درک کمک بلاعوض، قیمت مواد، فروش جايداد های اساسی، قیمتگذاری مجدد دارائی ها و امثال آن میتواند به اساس پیشنهاد وزارت (تجارت) تأئید وزارت مالیه و منظوری شورای وزیران تزئید یا تنقیص گردد.

ماده دوازدهم:

تصدی نمیتواند بدون موافقه وزارت مالیه از سرمایه دورانی در امور توسعه ساختمان استفاده نماید.

ماده سیزدهم:

تصدی نمیتواند در سایر تصدیهای دولت سرمایه گذاری نماید.

ماده چهاردهم:

تصدی میتواند بموافقه وزارت (تجارت) و منظوری شورای وزیران در سکتور خصوصی سرمایه گذاری نماید، در انیصورت سهم تصدی در سکتور خصوصی کمتر از (۵۱) فیصد بوده نمیتواند.

ماده پانزدهم:

تصدی به مقصد احیای مجدد و ترمیم دارائی اساسی مطابق قانون وضع استهلاك پلانگذاری و استفاده از ذخیره استهلاك در اقتصاد ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان استهلاك وضع مینماید.

ماده شانزدهم:

ذخایر استهلاكیه جهت احیای مجدد دارائی اساسی پیشبینی شده توسط تصدی در همان سال، برای تهیه دارائی جدید و مدرن ساختن دارائی اساسی موجود، بعد از موافقه وزارت مالیه مورد استفاده قرار گرفته میتواند.

ماده هفدهم:

تصدی مکلف است استهلاك دارائی اساسی را به اندازه وجوه استهلاكی که بمنظور احیای مجدد آن وضع شده در سرمایه ثابت تصدی منعکس نماید.

ماده هژدهم:

پلان مالی سالانه تصدی مطابق به لایحه ای که از طرف وزارت مالیه منظور میگردد ترتیب و بعد از بررسی از طرف وزارت (تجارت) منظور و یک کاپی آن به وزارت مالیه ارسال میشود.

ماده نوزدهم:

تصدی مکلف است مصارفی را که غرض تولید محصولات یا انجام خدمات اجراء شده است جبران و مفاد نماید، مفاد حاصله تصدی نباید کمتر از ده فیصد قیمت تمام شد باشد.

ماده بیستم:

مفاد ربعوار تصدی بعد از انجام وجایب مالیاتی و وضع ذخیره ها به حساب واردات دولت انتقال می یابد.

ماده بیست و یکم:

تصدی بعد از موافقه وزارت مالیه از مجموع مفاد خالص سالانه ذخایر ذیل را اختصاص میدهد:

۱- ذخیره توسعه‌ی حد اکثر (سی) فیصد.

۲- ذخیره تشویقی کارکنان اعم از کارگران، اجیران و ماموران حد اکثر بیست فیصد.

ماده بیست و دوم:

مبلغ تشویقی سالانه کارکنان تصدی نباید از مبلغ معاش سه ماهه آنها تجاوز نماید.

ماده بیست و سوم:

تصدی برای تطبیق پلان و تامین مفیدیت و مثریت تولید روشهای مختلف تشویقی اجتماعی و معنوی را نیز قرار ذیل اتخاذ مینماید:

۱- مویدات تشویقی پیشبینی شده در اسناد تقنینی مربوط به ساحه کار.

۲- نشر فعالیت های بهترین کارکنان در اخبار، رادیو، تلویزیون و امثال آن.

ماده بیست و چهارم:

خریداری مواد مورد ضرورت تصدی مطابق به پلان فعالیت آن با در نظر داشت نو رمهای منظور شده ذخایر مواد صورت میگیرد.

تصدی میتواند در حالات استثنایی به تشخیص شورای تصدی ذخایر اضافی مواد مورد ضرورت خود را الی ششماه از مدرک منابع داخلی و قروض بانکی تامین نماید.

فصل سوم

ارگانهای اداری

ماده بیست و پنجم:

تصدی دارای یک رئیس رتبه (اول) معاونان، شورای تصدی و کارکنان اداری میباشد.
رئیس مسوول امور اداره و ممثل تصدی میباشد.

ماده بیست و ششم:

شورای تصدی مرکب است از:

۱- رئیس تصدی بحیث رئیس.

۲- معاونان، آمران دستگاه های تولیدی و اداری تصدی، نماینده گان سازمان های اجتماعی تصدی، نماینده ریاست تصدیهای وزارت مالیه بحیث اعضاء.

ترکیب و تعداد اعضای شورای تصدی به پیشنهاد رئیس توسط وزیر (تجارت) منظور میگردد.

ماده بیست و هفتم:

رئیس، معاونان و سایر کارکنان تصدی مطابق به قانون و مقررات مقرر میگرددند.

ماده بیست و هشتم:

رئیس تصدی دارای وظایف و صلاحیت های ذیل میباشد:

۱- سازماندهی فعالیت تصدی.

۲- نمایندگی از تصدی در ادارات و موسسات.

۳- اداره دارائی های تصدی مطابق باحکام قانون و مقررات.

۴- امضاء قرارداد ها موافقتنامه ها یا تفویض این صلاحیت به شخص دیگر.

۵- افتتاح حسابات بانکی برای تصدی.

۶- تقرر و تبدل کارکنان تصدی مطابق باحکام قانون و مقررات.

۷- اصدار احکام و هدایاتیکه اجرای آن برای کارکنان تصدی حتمی میباشد در حدود صلاحیت.

۸- تطبیق مویدات تشویقی و تادیبی در مورد کارکنان تصدی.

ماده بیست و نهم:

(۱) وظایف و صلاحیت معاونان، آمران و سایر کارکنان تصدی توسط لوایحی که از طرف وزیر (تجارت) منظور میگردد تنظیم میشود.

(۲) امور داخلی تصدی توسط لوایح داخلی تنظیم میگردد.

ماده سی ام:

معاونان، سر محاسب و سایر کارکنان تصدی در ساحه کار خود نزد رئیس مسوول میباشند.

ماده سی و یکم:

شورای تصدی موضوعات ذیل را مورد بحث و مطالعه قرار داده تصمیم اتخاذ میکند:

- ۱- مطالعه و بررسی راپور فعالیت امور تولیدی و مالی.
- ۲- مطالعه و بررسی مسوده پلان های دورنما و جاری.
- ۳- مطالعه موضوعات مربوط به بالا بردن مفیدیت تولید و کیفیت محصولات تولیدی و استفاده مثمر از ظرفیت های تولیدی منابع مادی قوای بشری و مالی.
- ۴- مطالعه موضوعات مربوط بروابط اقتصادی و تامین اجرای قراردادها.
- ۵- مطالعه طرح تثبیت قیمت محصولات تولیدی و موضوعات مربوط به تغییر قیمت.
- ۶- مطالعه تشکیل و استفاده از ذخایر تصدی.
- ۷- مطالعه پیشنهاد در مورد خریداری مواد خام، مواد نیمساخته تجهیزات و پرزه جات فالتو بالاتر از (۵۰۰) هزار افغانی طور پرچون و عمده از داخل و خارج کشور مطابق به پلان مالی.
- ۸- طرح و بررسی لوایح داخلی تصدی.

ماده سی و دوم:

جلسه شورای تصدی به اشتراک حد اقل دو ثلث اعضای آن دایر میگردد.

ماده سی و سوم:

تصاویب شورای تصدی به اکثریت آراء اعضای حاضر مجلس اتخاذ و بعد از منظوری رئیس تصدی مورد اجراء قرار داده میشود.

در صورت بروز اختلاف نظر بین رئیس تصدی و اعضای شورا راجع به موضوعات تحت مطالعه اعضای شورای تصدی حق دارند نظر خود را بوزارت (تجارت) تقدیم نمایند.

ماده سی و چارم:

وزیر (تجارت) میتواند تصویب شورای تصدی را لغو نماید.

فصل چهارم

وظایف و صلاحیت های تصدی

ماده سی و پنجم:

در ساحه پلانگذاری:

۱- طرح پلان انکشافی و سالانه تولیدی و تقدیم آن جهت اخذ منظوری.

۲- با رعایت پلان سالانه منظور شده تنظیم پلانهای ماهوار تولیدی.

۳- تطبیق و اجرای پلان منظور شده.

ماده سی و ششم:

در ساحه انکشاف تولید و ساختمان.

۱- ترتیب پیشنهاد در مورد تجدید ساختمان و انکشاف بعدی تصدی و تقدیم آن بوزارت (تجارت).

۲- تامین تدویر و بهره برداری به موقع از ظرفیت تولیدی و دارائی اساسی تصدی و استفاده اعظمی از ظرفیت تولیدی در میعاد کوتاه.

۳- تامین ترمیم دارائی اساسی، مدرن ساختن و بالا بردن سطح تخنیکی و مولدیت تجهیزات و ماشین آلات و همچنان بهبود سویه تخنیکی و بهره برداری از تعمیرات و تاسیسات تصدی.

۴- روی دست گرفتن امور ساختمانی پروژه های تولیدی و منازل رهائش مطابق به پلان انکشافی.

ماده سی و هفتم:

در ساحه تامینات مادی، تخنیکی و فروشات:

۱- تعیین احتیاج و تقاضا به مواد خام، محروقات، تجهیزات و سایر مواد.

۲- سازماندهی امور خریداری پرچون و عمده و اقدام بدریافت به موقع موادیکه توزیع آن ذریعه پلان پیشبینی شده است.

۳- فروش مواد مازاد و غیر ضروری از قبیل تجهیزات وسایط ترانسپورت دستگاه های تخنیکی مواد نیمساخته با اجازه وزارت (تجارت) و موافقه وزارت مالیه مطابق به قانون.

مبلغ حاصله از درک فروش مواد و اجناس مطابق به ماده (۶۰) قانون تصدی ها در دسترس تصدی قرار میگیرد.

۴- طرح نورم مصارف و ضایعات مواد خام و مواد نیمساخته در تولید و تقدیم آن جهت اخذ منظوری بوزارت (تجارت).

۵- اتخاذ تدابیر بمنظور صرفه جویی در مصارف مواد خام، مواد نیمساخته، محروقات و تقلیل ضایعات در پروسس تولید.

۶- اتخاذ تدابیر در جهت استفاده مثمر از فاصله های تولید و امثال آن.

۷- فروش تولیدات تصدی با مطالعه بازاریابی و تزئید در فروش ذریعه اعلانات و اشتهارات.

ماده سی و هشتم:

در ساحه مالی و کریدت:

۱- استفاده مثمر از سرمایه دورانی و سایر وجوه دست داشته جهت تطبیق فعالیت تولیدی و اقتصادی باساس پلان منظور شده به مقصد دریافت حد اکثر مفاد.

۲- انتقال وجوه ذخیره توسعهی به حساب واردات دولت در صورتیکه در ظرف پنجسال به اساس پلان از آن استفاده نگردد.

۳- افتتاح حساب در د افغانستان بانک یا یکی از نمایندگی های آن بمنظور نگهداری داد و ستد پولی و نگهداری وجوه محدود به موافقه بانک معامله دار در کسه تصدی.

۴- اخذ قرضه های قصیر المدت و متوسط المدت و قرضه طویل المدت از بانک.

۵- ارزیابی وضع اقتصادی و تامین نگهداری وجوه پولی و داراییهای تصدی.

۶- موجودی داراییها وجوه پولی و حسابات جاری طبق مقررات.

۷- ترتیب مسوده قیم و نرخ محصولات تولید شده و خدمات قابل عرضه مطابق به لایحه منظور شده و تقدیم آن بوزارت (تجارت).

۸- اتخاذ تصمیم در مورد مجرای ماشین آلات داغمه و مستعمل، فاصله تولیدات، تعمیرات و تاسیسات مستعمل و غیر قابل استفاده مطابق به تعدیل ماده (۷۳) قانون تصدیها منتشره شماره (۵۲۲) مورخ ۳۰ قوس ۱۳۶۱ جریده رسمی در دفاتر مربوط.

ماده سی و نهم:

در ساحه کدر، کار و معاش:

۱- تربیه کدر در ساحه تولید و اعزام کدر ها جهت بالابردن سطح مهارتی و آگاهی به سایر تصدیها و موسسات تعلیمی مربوط.

۲- تشکیل کمیسیون جهت اخذ امتحان بمنظور تعیین درجه کارگران ساحه مطابق باحکام قانون.

اعضای کمیسیون به پیشنهاد رئیس تصدی و منظوری وزیر (تجارت) تعیین میگردد.

۳- اتخاذ تدابیر جهت بهبود وضع صحر و شرایط کار بهمکاری اتحادیه صنفی و رعایت مقررات امنیت تخنیک و حفظ الصحه تولیدی.

۴- تامین تطبیق صحیح اجرای معاشات، مزد تشویقی و استفاده صحیح ذخیره معاشات و ذخیره تشویقی.

۵- تقرر و تبدل کارکنان تصدی مطابق باحکام قانون.

۶- تبدیل مزد یک عده کارگران از معاش ماهانه به مزد فی واحد تولید (به سیستم اکورد) در صورت مساعد بودن شرایط.

۷- بهبود شرایط معیشت، کلتور رهایش و حفظ الصحه کارگران به همکاری اتحادیه صنفی.

ماده چهارم:

در ساحه علم و تخنیک:

۱- تطبیق طرح محصولات جدید در تولیدات که به مقتضای تحولات علم و تخنیک عصری و تقاضای اقتصاد ملی سازگار باشد.

۲- اتخاذ تدابیر لازم در مورد میکانیزه و اتوماتیک ساختن دستگاه های تولیدی و استفاده بیشتر از مواد خام با در نظر داشت صرفه جویی آن.

۳- انکشاف و توسعه اختراعات و بهتر ساختن امور موجوده تصدی بهمکاری اتحادیه صنفی.

۴- استفاده از تجارب پیشرفته تصدی های مماثل.

فصل پنجم

امور حسابداری راپور دهی و بیلانس

ماده چهل و یکم:

امور حسابداری تصدی مطابق پلان حسابداری نمونوی ستندرد و فورمه های حسابداری که از طرف وزارت مالیه به موافقه اداره مرکزی احصائیه منظور میگردد انجام می یابد.

ماده چهل و دوم:

راپور فعالیت و بیلانس ربعوار تصدی بوزارت (تجارت) وزارت مالیه، اداره مرکزی احصائیه و بانک معامله دار قرار ذیل ارائه میگردد:

۱- راپور فعالیت و بیلانس ربع اول سال الی اول اسد.

۲- راپور فعالیت و بیلانس ربع دوم سال الی اول عقرب.

۳- راپور فعالیت و بیلانس ربع سوم سال الی اول دلو.

۴- راپور فعالیت و بیلانس ربع چهارم شامل راپور فعالیت و بیلانس سالانه میگردد.

ماده چهل و سوم:

راپور فعالیت و بیلانس سالانه به وزارت (تجارت) وزارت مالیه، اداره مرکزی احصائیه، مستوفیت و بانک معامله دار در جریان سه ماه بعد از ختم سال مالی ارائه میگردد.

ماده چهل و چهارم:

سال مالی تصدی از اول حمل سال شروع و ختم آن اخیر حوت همان سال است.

فصل ششم

تجدید سازمان، انحلال و تصفیه

ماده چهل و پنجم:

تجدید سازمان و انحلال تصدی به اثر پیشنهاد وزارت (تجارت) موافقه وزارت مالیه و منظوری شورای وزیران صورت گرفته و بنشر میرسد.

ماده چهل و ششم:

تجدید سازمان تصدی در اثر یکی از عوامل ذیل صورت میگیرد:

۱- الحاق تصدی با تصدی دیگر.

۲- ادغام تصدی در تصدی دیگر.

۳- انقسام تصدی.

۴- تجزیه تصدی.

ماده چهل و هفتم:

تصدی به یکی از عوامل ذیل منحل میگردد:

۱- عدم امکان پیشبرد وظایف محوله و اهداف مندرج این اساسنامه.

۲- در صورتیکه حکومت به انحلال آن تصمیم گرفته باشد.

ماده چهل و هشتم:

تصفیه تصدی توسط هیئاتی که از طرف وزارت (تجارت) تعیین میگردد صورت میگیرد.

ماده چهل و نهم:

موعد تکمیل امور تصفیه از (۴) ماه تجاوز کرده نمیتواند.

در صورتیکه تصفیه زمان بیشتر را ایجاب کند این موعد به موافقه وزارت مالیه از طرف وزارت (تجارت) تمدید شده میتواند.

ماده پنجاهم:

هیئات تصفیه چگونگی تصفیه تصدی را به نشر سپرده و موضوع را کتباً به موسسه و اشخاص طرف معامله ابلاغ مینماید.

ماده پنجاه و یکم:

ادعای دائین تصدی بعد از تاریخ نشر تا سه ماه شنیده شده میتواند.

فصل هفتم

احکام نهائی

ماده پنجاه و دوم:

ماموران و اجیران تصدی واجد کلیه حقوق و تابع جمیع مکلفیت های قانونی مامورین و اجیران دولت و کارگران تصدی واجد کلیه حقوق و تابع جمیع مکلفیت های اصولنامه کار و کارگران موسسات صناعتی ملی افغانستان میباشد.

ماده پنجاه و سوم:

دیون تصدی منحل شده از دارائی تصدی طبق قانون پرداخته شده و دارائی مازاد به حساب واردات دولت انتقال می یابد.

ماده پنجاه و چهارم:

تصدی دارای مهر مشخصی میباشد.

ماده پنجاه و پنجم:

این اساسنامه از تاریخ تصویب شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان نافذ است در جریده رسمی نشر گردد.